

Štvrtok 12. februára 2015

P8_TA(2015)0037

Saudská Arábia: prípad Rá'ífa Badawího**Uznesenie Európskeho parlamentu z 12. februára 2015 o prípade Rá'ífa Badawího, Saudská Arábia (2015/2550(RSP))**

(2016/C 310/07)

Európsky parlament,

- so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o Saudskej Arábii, najmä tie, ktoré sa týkajú ľudských práv, a predovšetkým uznesenie z 11. marca 2014 o Saudskej Arábii, jej vzťahoch s EÚ a jej úlohe na Blízkom východe a v severnej Afrike⁽¹⁾,
  - so zreteľom na vyhlásenie hovorca podpredsedníčky Komisie/vysokej predstaviteľky Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku Federicy Mogheriniovej z 9. januára 2015,
  - so zreteľom na vyhlásenie vysokého komisára OSN pre ľudské práva Zajda Ra'ada al-Husajna, v ktorom naliehaovo žiada saudskoarabské orgány, aby zastavili výkon trestu voči Rá'ífovi Badawímu,
  - so zreteľom na článok 18 Všeobecnej deklarácie ľudských práv z roku 1948 a na článok 19 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach z roku 1966,
  - so zreteľom na Dohovor OSN proti mučeniu a inému krutému, neľudskému či ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu,
  - so zreteľom na Arabskú chartu o ľudských právach, ratifikovanú Saudskou Arábiou v roku 2009, ktorej článok 32 ods. 1 zaručuje právo na informácie a slobodu presvedčenia a prejavu, a článok 8 zakazuje fyzické alebo psychické mučenie alebo kruté, ponižujúce, zneuctujúce alebo neľudské zaobchádzanie,
  - so zreteľom na usmernenie Európskej únie týkajúce sa mučenia a usmernenie Európskej únie o ochrancoch ľudských práv,
  - so zreteľom na článok 135 ods. 5 a článok 123 ods. 4 rokovacieho poriadku,
- A. keďže Rá'íf Badawí, bloger a aktivista za ľudské práva, bol obvinený z odpadlivity a v máji 2014 odsúdený trestným súdom v Džidde na 10 rokov odňatia slobody, 1 000 rán bičom a pokutu 1 milión SAR (228 000 EUR) za vytvorenie internetovej stránky Sieť slobodných saudských liberálov určenej na spoločenskú, politickú a náboženskú diskusiu, čo súd považoval za urážku islamu; keďže trest zároveň pánu Badawímu zakazuje využívať akékoľvek médiá a cestovať počas 10 rokov po prepustení z väzenia;
- B. keďže 9. januára 2015 dostal pán Badawí prvú dávku 50 rán bičom pred mešitou al-Džafálí v Džidde, ktoré mu spôsobili také hlboké rany, že na lekárskej prehliadke, ktorú absolvoval na väzenskej klinike, lekári zistili, že nebude schopný zvládnuť ďalšie kolo bičovania;
- C. keďže rozsudky ukladajúce telesné tresty vrátane bičovania sú prísne zakázané podľa medzinárodných právnych predpisov o ľudských právach vrátane Dohovoru OSN proti mučeniu a inému krutému, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu, ktorý Saudská Arábia ratifikovala;
- D. keďže právny zástupca Rá'ífa Badawího, popredný ochranca ľudských práv Walíd Sámí Abú-l-chajr, bol 6. júla 2014 špecializovaným trestným súdom odsúdený na trest odňatia slobody v trvaní 15 rokov, po ktorom bude nasledovať 15-ročný zákaz cestovania, za založenie organizácie pre ľudské práva Monitorovacie stredisko pre ľudské práva v Saudskej Arábii;

⁽¹⁾ Prijaté texty, P7_TA(2014)0207.

Štvrtok 12. februára 2015

- E. keďže prípad Rá'ífa Badawího je jedným z mnohých prípadov, keď boli voči saudskoarabským aktivistom v oblasti ľudských práv a ďalším obhajcom reforiem prenasledovaným za vyjadrovanie svojho názoru vynesené vysoké tresty a bolo voči nim použité zastrašovanie, pričom viacerí z nich boli odsúdení v súdnych konaniach, ktoré nespĺňajú medzinárodné normy pre spravodlivý proces, ako potvrdila bývalá vysoká komisárka OSN pre ľudské práva v júli 2014;
- F. keďže v Saudskej Arábii žije živá komunita internetových aktivistov a je tu najvyšší počet používateľov služby Twitter na Blízkom východe; keďže internet je však prísne cenzurovaný, tisíce internetových stránok sú blokované a na založenie nových blogov a internetových stránok je potrebné povolenie ministerstva informácií; keďže Saudská Arábia sa nachádza na zozname nepriateľov internetu organizácie Reportéri bez hraníc z dôvodu cenzúry médií a internetu a trestania tých, ktorí kritizujú vládu alebo náboženstvo;
- G. keďže sloboda prejavu a sloboda tlače a médií, on-line aj off-line, sú rozhodujúcimi podmienkami a hybnými silami demokratizácie a reforiem a veľmi dôležitou kontrolou moci;
- H. keďže napriek tomu, že predchádzajúci kráľ Abdalláh zaviedol určité opatrné reformy, politický a spoločenský systém Saudskej Arábie je naďalej hlboko nedemokratický, ženy a šiitskí moslimovia sú druhotriednymi občanmi, veľká komunita zahraničných pracovníkov je výrazne diskriminovaná a všetky opozičné hlasy sú tvrdo potláčané;
- I. keďže počet a frekvencia popráv vzbudzujú vážne znepokojenie; keďže v roku 2014 bolo popravených 87 osôb, väčšinou verejným statím; keďže od začiatku roka 2015 bolo popravených najmenej 21 osôb; keďže v rokoch 2007 až 2012 bolo zaznamenaných 423 popráv; keďže trest smrti je možné uložiť za širokú škálu porušení zákona;
- J. keďže saudskoarabské kráľovstvo je vplyvným hráčom v oblasti politiky, hospodárstva, kultúry a náboženstva na Blízkom východe a v celom islamskom svete, ako aj zakladateľom a vedúcim členom Rady pre spoluprácu v Perzskom zálive a skupiny G20;
- K. keďže v novembri 2013 bola Saudská Arábia zvolená za člena Rady OSN pre ľudské práva na trojročné obdobie;
- L. keďže tzv. Islamský štát a Saudská Arábia ukladajú takmer identické tresty za množstvo trestných činov vrátane trestu smrti za rúhanie, vraždu, prejavy homosexuality, krádeže alebo vlastizradu, trest smrti ukameňovaním za cudzoložstvo a amputáciu rúk a nôh za lúpež;
- M. keďže Saudská Arábia zohráva vedúcu úlohu vo financovaní, šírení a presadzovaní mimoriadne extrémistického výkladu islamu; keďže najsektárskejšia vízia islamu inšpirovala teroristické organizácie, napríklad tzv. Islamský štát a al-Káidu;
- N. keďže orgány Saudskej Arábie tvrdia, že sú partnerom členských štátov, najmä v celosvetovom boji proti terorizmu; keďže nový zákon o boji proti terorizmu prijatý v januári 2014 obsahuje ustanovenia, ktoré umožňujú označiť všetky odlišné prejavy alebo nezávislé združenia za trestné činy terorizmu;
1. ostro odsudzuje bičovanie Rá'ífa Badawího ako krutý a šokujúci čin orgánov Saudskej Arábie; vyzýva saudskoarabské orgány, aby zastavili akékoľvek ďalšie bičovanie Rá'ífa Badawího a okamžite a bezpodmienečne ho prepustili, pretože je považovaný za väzňa svedomia, ktorý je zadržovaný a odsúdený len za uplatňovanie svojho práva na slobodu prejavu; vyzýva saudskoarabské orgány, aby zabezpečili zrušenie jeho odsúdenia a trestu vrátane zákazu cestovania;

Štvrtok 12. februára 2015

2. vyzýva saudskoarabské orgány, aby zabezpečili ochranu Rá'ifa Badawího pred mučením a iným zlým zaobchádzaním, ako aj to, že mu bude poskytnutá akákoľvek potrebná lekárska starostlivosť, ako aj okamžitý a pravidelný prístup k jeho rodine a právnikom podľa vlastného výberu;
3. vyzýva saudskoarabské orgány, aby bezpodmienečne prepustili Rá'ifa Badawího a všetkých obhajcov ľudských práv a iných väzňov svedomia zadržovaných a odsúdených iba za uplatňovanie svojho práva na slobodu prejavu;
4. dôrazne odsudzuje všetky formy telesných trestov ako neprijateľné a ponižujúce zaobchádzanie v rozpore s ľudskou dôstojnosťou a vyjadruje znepokojenie nad využívaním bičovania štátmi, pričom dôrazne žiada jeho nekompromisné zrušenie; vyzýva saudskoarabské orgány, aby rešpektovali zákaz mučenia, ako je zakotvený najmä v Dohovore OSN proti mučeniu a inému krutému, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu, ktorý Saudská Arábia podpísala a ratifikovala; vyzýva Saudskú Arábiu, aby podpísala Medzinárodný pakt o občianskych a politických právach;
5. vyzdvihuje proces reformy súdnictva, ktorý uskutočňuje Saudská Arábia s cieľom posilniť možnosť lepšej ochrany individuálnych práv, ale je naďalej nanajvýš znepokojený situáciou v oblasti ľudských práv v Saudskej Arábii, ktorá naďalej patrí medzi najrepresívnejšie krajiny na svete; považuje prípad Rá'ifa Badawího za symbol útoku na slobodu prejavu a pokojný nesúhlas v krajine, a v širšom meradle za symbol charakteristickej neznášanlivej politiky kráľovstva a jeho extrémistického výkladu islamského práva;
6. naliehaovo žiada saudskoarabské orgány, aby zrušili Špecializovaný trestný súd zriadený v roku 2008 na súdenie trestných činov terorizmu, ktorý sa ale čoraz viac používa na trestné stíhanie pokojných disidentov za zjavne politicky motivované obvinenia a v konaniach, ktoré porušujú základné právo na spravodlivý proces;
7. vyzýva saudskoarabské orgány, aby umožnili existenciu nezávislej tlače a oznamovacích prostriedkov a zaručili slobodu prejavu, združovania a pokojného zhromažďovania pre všetkých obyvateľov Saudskej Arábie; odsudzuje potlačanie aktivistov a protestujúcich pri ich pokojných demonštráciách; zdôrazňuje, že pokojná obhajoba základných zákonných práv alebo vyjadrenie kritických pripomienok prostredníctvom sociálnych médií sú prejavmi neodňateľného práva;
8. pripomína vedeniu Saudskej Arábie jeho záväzok „dodržiavať najvyššie štandardy pri podpore a ochrane ľudských práv“, keď v roku 2013 úspešne žiadalo o členstvo v Rade OSN pre ľudské práva;
9. domnieva sa, že Saudská Arábia by bola dôveryhodnejším a účinnejším partnerom v boji proti teroristickým organizáciám, ako sú napríklad tzv. Islamský štát a al-Káida, ak by nevyužívala anachronické a extrémistické praktiky, ako sú verejné popravy sťatím, kameňovanie a iné formy mučenia podobné tým, ktoré používa Islamský štát;
10. vyzýva Európsku službu pre vonkajšiu činnosť a Komisiu, aby aktívne a kreatívne podporovali skupiny občianskej spoločnosti a jednotlivcov obhajujúcich ľudské práva v Saudskej Arábii, a to aj prostredníctvom organizovania návštev väzňov, monitorovania súdnych procesov a verejných vyhlásení;
11. poveruje svoju Delegáciu pre vzťahy s Arabským polostrovom, aby vzniesol prípad Rá'ifa Badawího a ostatných väzňov svedomia počas svojej nadchádzajúcej návštevy Saudskej Arábie a aby o výsledku informovala Podvýbor pre ľudské práva;
12. vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby prehodnotili svoj vzťah so Saudskou Arábiou spôsobom, ktorý im umožní sledovať ich ekonomické, energetické a bezpečnostné záujmy, pričom neoslabí dôveryhodnosť ich základných záväzkov v oblasti ľudských práv;
13. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii, podpredsedníčke Komisie/vysokej predstaviteľke Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, Európskej službe pre vonkajšiu činnosť, generálnemu tajomníkovi OSN, vysokému komisárovi OSN pre ľudské práva, Jeho Veličenstvu kráľovi Salmánovi bin Abdalázizovi, vláde Saudskoarabského kráľovstva a generálnemu tajomníkovi Centra pre národný dialóg Saudskoarabského kráľovstva.